

Usmerjanje razvoja gozdov in rastlinojede divjadi

V pomladnih mesecih smo bili priča burnim razpravam glede načrtovanja odstrela prostoživečih prežvekovalcev in njihovega vpliva na naravno pomlajevanje gozdov. Z željo, da bi bralcem Gozdarskega vestnika predstavili argumentirane poglede o omenjeni tematiki, smo pozvali številne strokovnjake iz različnih organizacij, ki se ukvarjajo z gozdarstvom ali pa z ekologijo rastlinojede divjadi, da bi pripravili z raziskavami utemeljene znanstvene ali pa strokovne prispevke o teh vsebinah. V uredništvo smo doslej prejeli šest prispevkov in v tej številki vam predstavljamo prve štiri. V prispevkih je predstavljen pregled nad lovsko zakonodajo, ekosistemsko vlogo prostoživečih prežvekovalcev in njihovem vplivu na obnovo gozdov ter posledično njihovo strukturo.

Gozd je kompleksen ter dolgoživ ekosistem in je podvržen različnim interesom, ki so žal pogosto nasprotujoči. Na podlagi konsenza med lastniki gozdov, lovci, gozdarji in številnimi drugimi interesnimi skupinami je treba določiti prioritete in skladno z njimi tudi usmerjati razvoj gozda. Rastlinojeda divjad je v naših gozdovih avtohtona žival, je del gozdnega ekosistema in je pomemben obnovljiv naravni ter ekonomski vir. Zato je nujno treba ohranjati njeno vitalno populacijo, vendar znotraj številčnosti, ki ga gozdni ekosistem trajnostno prenese. Glede objedanja sta najbolj prizadeti drevesni vrsti jelka in hrast, ki sta trenutno zelo občutljivi glede pomlajevanja v nekaterih predelih Slovenije. Poleg zagotavljanja trajnosti avtohtonih drevesnih vrst se moramo zavedati tudi obveznosti Slovenije do zaščite določenih združb, ki smo jih zavarovali v okviru direktive o habitatih, in posledic, če zavarovanih združb ne bomo uspeli ohranjati v ugodnem ohranitvenem stanju. Pri doseganju kompromisov bi mogoče morali začeti razmišljati tudi o delitvi gozdov na tiste, ki lažje prenesejo številčnejšo rastlinojedo divjad, in na gozdove, v katerih je treba njihovo številnost zmanjšati zaradi nujne pomladitve sestojev.

Glavni namen prispevkov, ki so pred vami in ki bodo še sledili, je spodbujanje dialoga med zagovorniki nasprotnih stališč. Samo preko poglobljenega poznavanja vsebin bomo dosegli kompromis. Če bodo objavljeni prispevki opogumili še katerega strokovnjaka, da bo pripravil strokovno ali znanstveno razpravo o omenjeni tematiki, bomo vsebine objavili ločeno v številkah, ki bodo sledile. V začetku naslednjega leta želimo na podlagi prejetih prispevkov oblikovati povzetke vsebin in zaključke, ki bodo v pomoč pri nadaljnjem usklajevanju usmerjanja razvoja gozda in rastlinojede divjadi.

Dr. Mitja SKUDNIK